

Warszawa, 26 sierpnia 2025 r.

Dr Michał Skakuj

Ekspert Programu Ograniczania Zagrożeń Środowiskowych
w lotnictwie Sił Zbrojnych RP
ekoaviation@michalskakuj.com
Tel. 500229194

Pan Janusz W. Zając

Gołębie określone jako pocztowe/hodowlane/miejskie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ.U. 2022 r. poz. 2380), stanowią jeden gatunek - gołębia miejskiego *Columba livia forma urbana*. Są to celowo hodowane lub przypadkowe formy barwne gołębia skalnego *Columba livia*, o zróżnicowanych cechach obejmujących m.in. proporcje ciała, ubarwienie, zachowanie. Dlatego wszelkie odniesienia dotyczące jakiegokolwiek formy gołębia hodowlanego czy też miejskiego w analizach bezpieczeństwa lotnictwa czy też w zapisach prawnych (np. w Ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110 z 2024 r. poz. 731 i 1222 oraz z 2025 r. poz. 31, 179 i 374), dotyczą także gołębi pocztowych. Należy podkreślić że gołębie pocztowe/hodowlane/miejskie to jeden z najważniejszych gatunków ptaków dla bezpieczeństwa ruchu lotniczego w Polsce. W lotnictwie wojskowym w Polsce odnotowano 2 katastrofy po kolizjach statków powietrznych ze stadami gołębi hodowlanych w rejonie lotnisk, jedna z nich miała miejsce właśnie w Radomiu.

Wpuszczanie dużych stad (grup) gołębi pocztowych w strefach przyległych portów lotniczych i lotnisk lotnictwa Sił Zbrojnych RP stwarza wysokie zagrożenie dla ruchu lotniczego. Masowe wypuszczanie gołębi pocztowych powoduje pojawienie się nieprzewidywalnego strumienia ptaków o zmiennym obszarze, zagęszczeniu i wysokości. Tego rodzaju działania dotyczą znacznie większej liczby osobników w porównaniu do nawet największych grup ptaków z pojedynczych hodowli zlokalizowanych wokół lotniska. Są to wartości często setki razy większe. Masowe wypuszczania zazwyczaj dotyczą jednorazowo znacznie ponad 1000 ptaków i dokonywane są ze specjalnie skonstruowanych do tych celów przyczep i naczep samochodowych. Jest to zatem w okresie uwolnienia i w czasie nawet do godziny od momentu wypuszczenia, zagrożenie znacznie większe niż hodowle gołębi zlokalizowane, rozrzucone w strefie wokół lotnisk.

Dlatego z uwagi na skalę tego zjawiska należy je traktować jako przestrzennie dużą i niejednoznacznie określoną lokalizacyjnie i czasowo przeszkodę lotniczą w obszarze przynajmniej 3 km od miejsca wypuszczania. Dlatego miejsce startu tego rodzaju zgromadzeń gołębi powinno znajdować się jednoznacznie przynajmniej poza obszarem zakazu hodowli

ptaków wskazanym w art. 87⁶ Ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze. Dodatkowo zgodnie z art. 211 pkt. 4a, ww Ustawy, kto hodzi lub wypuszcza ptaki stwarzające zagrożenie dla ruchu statków powietrznych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku.

W Podręczniku zarządzania zagrożeniami środowiskowymi w FIR Warszawa, w tabeli 8. przedstawiono liczebności i odpowiadające im poziomy aktywności ptaków. Wymienione są tam m.in. gołębie miejskie/hodowlane, które dla obszaru Strefy Zagrożenia Pośredniego (czyli w obszarze zakazu hodowli ptaków) w liczebnościach 2-5 tys. oraz powyżej 5 tys. wskazują na poziom aktywności odpowiednio 5 oraz 6. Poziomy te zgodnie z Tabelą 9. Podręcznika, oznaczają WYSOKI poziom ryzyka dla operacji lotniczych dla statków powietrznych o napędzie turbośmigłowym oraz turboodrzutowym. Z uwagi na skalę zagrożenia i szybkość lotu gołębi, wartości te dotyczą całego obszaru 13 km (od ARP) strefy analiz bezpieczeństwa zalecanej przez ICAO, a przynajmniej Strefy Otoczenia Lotniska czyli terenów do 7 km od punktu ARP zgodnie z Podręcznikiem ULC. Dlatego powinno się zakazać wypuszczania gołębi pocztowych w związku z zawodami, treningami itp. w obszarze do 13 km od ARP jeśli liczba wypuszczanych ptaków przekracza 100 osobników. Ponadto porty lotnicze powinny być poinformowane z wyprzedzeniem przynajmniej 1 miesiąca o planowanych wypuszczaniach gołębi pocztowych w tym obszarze.

Z uwagi na powyższe prosimy o nieorganizowanie zawodów i wypuszczania gołębi pocztowych w obszarze do 13 km od ARP Portu lotniczego Warszawa-Radom szczególnie w okresie treningów załóg i samych pokazów lotniczych radom AirShow 2025 w dniach od 26 sierpnia do 1 września 2025 r.

Z upoważnienia

Szefa Oddziału Bezpieczeństwa Lotów

Dowództwa Generalnego Sił Zbrojnych RP

Dr Michał Skakuj (-)

